

Stockholm 2015-12-02

Justitieutskottets delegationsresa till Haag i Nederländerna den 7 – 10 september 2015

Inledning

Justitieutskottet har beslutat att med delegation besöka Haag, Nederländerna, den 7-10 september 2015. Resans syfte har av utskottet fastställts enligt följande.

Syftet med utskottets resa är att ledamöterna vill fördjupa sig i olika frågor rörande brottsförebyggande arbete och arbete mot terrorism samt grov organiserad brottslighet. Några av de frågor som närmare kommer att studeras är brottsförebyggande arbete i socialt utsatta områden och hur man hanterar problemet med medborgare som strider för terroristorganisationer utomlands. Studierna av arbetet mot grov organiserad brottslighet kommer även att omfatta narkotikabrottslighet. Utskottet avser bl.a. att besöka Europol och studera hur ny teknik kan användas i arbetet mot grov organiserad brottslighet.

Reseberättelse

Ett av syftena med resan var att delegationen skulle få bättre kunskap om arbetet mot grov organiserad brottslighet. Efter den inledande informationen på svenska ambassaden i Haag, ledd av den nytillträdde ambassadören Per Holmström och ambassadrådet Lisa Bjuggstam, besökte utskottet Europol. Utskottet fick där en presentation av Europols verksamhet och hur Europols arbete är organiserat. Några av de frågor som togs upp var arbetet med Europol mobile office, som har kapacitet att ge medlemsländerna hjälp på plats, och hur ny teknik kan användas i arbetet mot grov organiserad brottslighet. Delegationen fick även en redogörelse för Europols verksamhet av organisationens direktör, Rob Wainwright, som över en arbetslunch berättade om de utmaningar som han ser i Europols framtida verksamhet.

Delegationen fick också tillfälle att träffa Leif Görts, åklagare och Sveriges representant i Eurojust, som presenterade Eurojusts verksamhet och funktion i det brottsbekämpande arbetet.

Delegationen fick vid sitt besök på Ministry of Security and Justice en närmre redogörelse för det arbete som bedrivs i Nederländerna mot grov organiserad brottslighet. Bland annat redogjordes för den legala relationen mellan ministern och den allmänna åklagaren, borgmästarnas funktion som ansvarig för den allmänna säkerheten och om den nederländska situationen när det gäller tomma fängelser. Den organiserade brottsligheten i Nederländerna bedöms orsaka samhället en kostnad om 18 miljarder euro per år och bedrivs till stor del i flexibla nätverk med olika nyckelspelare.

Även frågor om narkotikabrottslighet togs upp i samband med den organiserade brottsligheten. Vid besöket på ministeriet redogjorde Hans Abma, Senior policy advisor, International Criminal Cooperation, directorate Law Enforcement and Fight against Crime (DRC), för den nederländska policyn mot droger och organiserad brottslighet.

Ett annat syfte med resan var att delegationen skulle få tillfälle att fördjupa sig i frågor om arbetet mot terrorism. Detta ämne berördes vid flera av besöken. Delegationen fick vid sitt besök i Clingendael en redogörelse för ICCT-International Center for Counter-Terrorism arbetet mot och forskning om terrorism. ICCT fungerar som en oberoende tanke- och kunskapskälla för kritiska analyser och praktiska, policyorienterade initiativ om det förebyggande arbetet mot terrorism. Vid besöket på ministeriet fick delegationen tillfälle att träffa Nikki Janswijer, senior advisor National Coordinator Counter Terrorism and Security (NCTV), som berättade om det nationella arbetet mot radikaliserings och terrorism. Arbetet går till största delen ut på att försöka förhindra att någon radikaliserar. Arbetet sker tillsammans med kommunerna och de lokala poliserna. Regeringens uppgift är att förse dessa med strategier för sitt arbete. Delegationen fick även ett antal exemplar av ”The Netherlands comprehensive action programme to combat jihadism”.

Ett annat syfte med delegationsresan var att få mer kunskaper om brottsförebyggande arbete. Detta ämne berördes vid flera av besöken. Delegationen fick på ministeriet tillfälle att träffa Francine van de Beek, Deputy director för den nationella holländska samordningsfunktionen för brottsförebyggande arbete, Dutch Center for Crime Prevention. Centret arbetar bl.a. med medling mellan grannar. Delegationen fick även genom Cyil Springveld, Senior policy advisor, directorate Law enforcement and Fight against Crime (DRC), en redogörelse för EU-dimensionen i det brottsförebyggande arbetet – den administrativa delen i arbetet.

Delegationen besökte Theater Dakota i bostadesområdet Escamp och fick då tillfälle att träffa Hans Arnold, Project moderator, som presenterade projektet Bart. I projektet samarbetar privata och offentliga aktörer, ett konsortium bestående av den nederländska regeringen, tekniska universitet, kunskapsinstitut och privata företag, för att skapa en säkrare omgivning. Syftet ska nås genom att öka

invånarnas medvetenhet och därmed höja förmågan att gripa misstänkt under ett pågående brott.

När det gäller det brottsförebyggande arbetet och hur man hanterar problemet med medborgare som strider för terroristorganisationer utomlands lämnades information av Linda Roberts, åklagare, och medarbetare. Då nämndes bl.a. att s.k. Safety House fyller en viktig funktion. Safety House är en mötesplats där personal från kommunen, social services, den allmänna åklagaren och polisen samarbetar för att minska brottsligheten genom att kombinera åtgärder för att förebygga brottslighet, utreda och rehabilitera personen. I Nederländerna finns 45 Safety Houses. Isabelle Haafs, Manager, presenterade verksamheten i Safety House Haaglanden.

Jozias van Aartsen, Haags borgmästare, hälsade delegationen välkommen till Haag och redogjorde för arbetet för att förhindra att personer radikaliserar för att senare bege sig till t.ex. Syrien för att delta i ISIS armé. Av redogörelsen framgick bl.a. att borgmästaren leder t.ex. polisens arbete när det gäller allmän ordning och säkerhet.

Ett annat av syftena med besöket var också att få fördjupade kunskaper om det brottsförebyggande arbetet i socialt utsatta områden. Delegationen fick vid ett besök på polisstationen Heemstraat en presentation av det lokala arbetet med ”community policing” och det lokala brottsförebyggande arbetet. Delegationen delades sedan in i två grupper. En grupp besökte bl.a. The Hague market och sedan en coffeshop i sällskap av två polismän. Den andra gruppen besökte ett shoppingcenter i området också i sällskap med en polisman och en tjänsteman från borgmästarens kontor.

Vid det tidigare nämnda besöket på Teather Dakota presenterade Heidie Pols, Hague Municipality, Mayor’s office, projektet ”Versterking Heterdaadkracht” som tillämpas i shoppingcentret The Leyweg. Avsikten med projektet är att de olika affärs-, café och restauranginnehavarna i området ska samarbeta för att skapa en säkrare och trevligare center. Därefter besökte delegationen shoppingcentret.

Delegationen gjorde även ett fältbesök i bostadsområdet Bouwlust. Under en promenad i området presenterade två representater från polisen det brottsförebyggande och brottsintervenerande arbetet som bedrivits i bostadsområdet. En grupp av kriminella ungdomar hade tidigare kontrollerat området. Numera är ordningen återställd i bostadsområdet och det ungdomar som tidigare kontrollerade området har blivit föremål för insatser från samhället.

Under resan fick delegationen även tillfälle att vid besök på parlamentet träffa representanter för den andra kammaren, Tweede Kamer, Committee on Security and Justice. Värd för besöket var utskottets ordförande Loes Ypma. Vid besöket diskuterades de frågor som omfattades av syftet med resan. Även erfarenheter från omorganisation av polisverksamheten berördes. Den nederländska polisens har

sedan något år tillbaka omorganiserats och genom omorganisationen har ett tjugotal olika regionala polismyndigheter omvandlats till en polismyndighet.

Delegationen bjöds på middag på det svenska residenset. Vård för middagen var ambassadören Per Holmström. Med på middagen var även ministerrådet Lisa Bjuggstam, förste ambassadsekreteraren Johanna Lind och andre ambassadsekreteraren Petter Lycke.

Delegationens sammanfattande bedömning är att resan till Haag sammantaget uppfyllde det på förhand uttalade syftet med resan.

BILAGA 1

Justitieutskottets delegation

Beatrice Ask (M), ordförande, delegationsledare

Helene Petersson (S)

Krister Hammarbergh (M)

Arhe Hamednaca (S)

Kent Ekeröth (SD)

Anti Avsan (M)

Johan Hedin (C)

Anders Hansson (M)

Adam Marttinen (SD)

Roger Haddad (FP)

Andreas Carlson (KD)

Lawen Redar (S)

Ellen Juntti (M)

Torbjörn Björlund (V)

Utöver dessa deltog två tjänstemän från justitieutskottets kansli

BILAGA 2

Program för justitieutskottets (delegation) besök i Haag den 7-10 september 2015

Monday 7 September

- 16.10 Departure from Stockholm Arlanda, flight SK 1555
- 18.15 Arrival Amsterdam Schiphol Bus to Park Hotel, Molenstraat, Den Haag
-Roger Haddad arrives on flight DY4531 at 20.30 (taxi to The Hague)
-Anders Hansson arrives from Copenhagen at 18.00 with flight DY3540 (bus with the rest of the delegation)

Tuesday 8 September

- 08.30 Departure by bus from Park Hotel, to Embassy of Sweden,
Jan Willem Frisolaan 3, The Hague
- 09.00 – 09.45 Briefing at the Embassy of Sweden Ambassador Per Holmström (words of welcome),
Minister Counsellor Lisa Bjuggstam
- 09.50 Departure from Embassy by bus
- 10.00 Arrival Europol, VIP-entrance, Eisenhowerlaan 73
- 10.15 – 14.00 Visit to Europol (incl. Eurojust)
- 10.15 – 11.50 Briefing and discussions with the Swedish Liaison office at Europol and with Mr Leif Görts,
prosecutor and Swedish National Member of Eurojust Participants:
Mr Ove Dahlberg, Head of Swedish Liaison Office, Europol, with colleagues Mr Leif Görts,
Sweden's National Member, Eurojust,
- 12.00 – 13.15 Working lunch at Europol (VIP-room, top floor)
Host: Director Rob Wainwright
- 13.15 – 13.55 Briefing and visit at EC3-unit – European Cyber Crime Centre (IT-relaterade brott, nano-
teknik, "IT-forensics")
Jean-Dominique Nollet, Head of Forensic laboratory
- 14.00 Departure from Europol, VIP-entrance
- 14.20 Arrival Clingendael 7, 2597 VH, The Hague
- 14.30 – 15.55 Briefing by the ICCT – International Centre for Counter-Terrorism
Host/participants: Director Mark Singleton and Research fellows Dr Christophe Paulussen and
Dr Alastair Reed

-Briefing and roundtable discussion on the activities of the ICCT regarding terrorism and the phenomenon of foreign terrorist fighters

16.05 Departure from Clingendael

16.25 Arrival Binnenhof (bus stops outside, next to "Herring stand")

16.30 – 17.30 Visit to Parliament

- Meeting with members of the Standing Committee on Security and Justice, House of Representatives of the States General
Chairperson: Ms Loes Ypma (PvdA, labour party)

Return to hotel on foot (ca 10 minutes). Parliament situated in the heart of the city, occasion to stroll and get a feeling of the city

Dinner in town (private)

Wednesday 9 September

08.20 Departure from Park Hotel

08.40 Arrival Ministry of Security and Justice, registration/security check (ID!) Turfmarkt 147 (entry Zwarteweg 48)

09.00 – 14.00 Visit and briefings at the Ministry of Security and Justice
Top floor North-tower(36th floor, room 10, Noord-Brabantzaal)

09.00 – 09.25 Introduction by Mr. Wijnand Stevens, deputy director European and International Affairs

09.25-9.45 Brief address by Siebe Riedstra, Secretary-General of the Ministry of Security and Justice

09.45-10.15 Briefing on crime prevention and the role of the CCV in Utrecht
Ms. Francie van de Beek, deputy director Centre for Crime Prevention and Community Safety (CCV)

10.15 – 10.30 Integrated and administrative approach to fight organised crime
Mr Springveld, senior policy advisor, directorate Safety and Governance and Mr Karel Schuurman, Head, National Information and Expertise Centre

10.30 – 10.45 Break

10.45 – 11.30 Drugs and serious organized crime
Mr. Hans Abma, senior policy advisor, International Criminal Cooperation

11.30 - 12.15 Counter terrorism and foreign terrorist fighters

Ms Nikki Jansweijer, senior advisor National Coordinator Counter Terrorism and Security (NCTV)

- 12.30 – 13.45 Working lunch at the Ministry of Justice
Turfmarkt 147, Room N.36-10
Participants: speakers of morning programme and Mr Arnout Brussaard, senior policy advisor DEI (coordinator for the visit)
- 14.00 Departure by bus to Police Bureau Heemstraat
- 14.20 Arrival Heemstraat 168, (near The Hague market)
- 14.30 – 17.00 Study visit, starting at police bureau Heemstraat, also including Jan Hendrikstraat (two different blocks in the centre of The Hague) Short presentation + field visit with policemen, on community policing and crime prevention in a local context, incl. cooperation with shop and restaurant owners and partners. The group will be divided in two groups, one for each location.
Coordinator: Mr Frans van der Meer, Politie Den Haag
- 17.05 Departure by bus back to hotel
- ca 17.30 Arrival Park hotel
- 19.00 – 22.00 Working dinner at the Swedish Residence Lange Voorhout 28 (walking distance from hotel)
Host: Ambassador Per Holmström
Participants: Diplomatic staff from the Embassy - Lisa Bjuggstam, Minister Counsellor, Johanna Lind, First Secretary, Petter Lycke, Second Secretary

Thursday 10 September

- 08.30 Departure by bus from Park hotel (after check-out, with luggage)
Arrival Oude Stadhuis, Dagelijkse Groenmarkt 1
- 09.00 – 10.30 Safety House Haaglanden in The Hague
OBS! Location – Oude Stadhuis
- Safety houses are meeting points where the municipality/social services, the public prosecutor and the police collaborate to reduce crime, combining preventive, penal and rehabilitative interventions.
- Welcome and introduction Safety House Haaglanden Ms Isabelle Haafs, Manager
 - Words of welcome by the Mayor of The Hague, Mr Jozias van Aartsen
 - Safety House approach to Jihadist radicalization Ms Linda Robert, Prosecutor
- 10.35 Transport to residential area Escamp, to the south west of The Hague (Theater Dakota, Zuidlarenstraat 57, The Hague)

- 11.00 - 14.15 Field visit to local projects in residential area Escamp, The Hague
- 11.00 – 12.00 Presentation project BART
Interactive session with moderator Mr Hans Arnold
- 12.00 – 12.30 Lunch and introduction of the project “Versterking Heterdaadkracht” (applied at the shopping centre The Leyweg).
Ms Heidie Pols, Hague Municipality, Mayor’s office
- 12.30 – 13.15 Tour on foot at the shopping centre The Leyweg
Mr Twan Compen, project leader Municipality, Mr Tom van den Akker, Police station
Zuiderpark + two shop owners
- Bus parking at the front of shopping centre, KFC Melis Stokelaan
- 13.15 Bus to neighbourhood Bouwlust
- 13.30 – 14.15 Visit and walking presentation of the Bouwlust-area and the crime preventing interventions carried out by the municipality and other actors. A criminal youth group “controlled” the area for many years. Guides: Mr Meppelink, Hague Municipality, Mr van Rijn, police (tbc)
- 14.15 Departure by bus to Schiphol Airport
- 17.00 Departure from Schiphol Airport, flight KL 1117
Anders Hansson departs on flight KL1133, same time.